

Reisebrev 11

Wallis – Tonga

Tekst: Arild Solheim Bilder: Bård Sæther og Arild Solheim

Adjø til Wallis

Det nærmet seg avreise. I det siste hadde Malia på Le Bar du Wharf hver gang spurt oss når vi skulle dra, og etter hvert hadde vi holdt på Søndag formiddag. Da måtte vi komme innom på lørdag ettermiddag. I anledning siste kvelden hadde vi tenkt å spise middag på Teone. Det var beste restauranten her. Før vi dro dit, var vi innom Le Bar du Wharf. Det var nesten ingen andre gjester der. Maria og Fia kom og satte seg i lag med oss og pratet. Etter ei stund kom de fram med det – avskjeds-presanger. Malia hadde en saronger i gilde farger til oss, en til hver. Fia hadde laget nydelige halskjeder av skjell og sneglehus som hun hadde plukket selv. Vi ble aldeles overrasket og nesten rørt. Det ble vanskelig å bryte opp og gå til en annen restaurant for å spise.

Avskjedsbilde. Legg merke til halskjedet

Det ble ikke seinkveld. Vi måtte opp relativt tidlig for å gjøre seilklart og rekke fram til passasjen gjennom revet mens det var full flo for å unngå tidevannsstrømmen.

Wallis ønsket oss farvel på samme måte som den ønsket oss velkommen. Det var med klar blå himmel og ikke ett vindpust med småøyene rundt som speilet seg i sjøen.

Det siste vi så av Wallis

Over "Stille"-havet

Det var så vidt en trekk i luften da vi kom ut i åpen sjø. Vi satte seil, men det gikk sakte. Vi fikk ei byge utpå natta med regn og vind opp i 30 knop, men det var kortvarig. Snart hang seilene og bare dasket. Igjen fikk Stillehavet stadfestet betydningen av navnet. Vi startet motoren.

Tirsdag ettermiddag stoppet vi motoren. Selv om vinden var svak, måtte vi prøve å seile litt, men vi måtte snart gi opp igjen.

I åttetida på kvelden så vi de første lysene fra Niufo'ou, den første øya i Tonga, også kalt blikkdåse-øya fordi den var så

vanskelig tilgjengelig at de måtte bruke blikkdåser som de lot drive i sjøen for å frakte post til og fra båter som passerte. Vi passerte 8 nmil vest for øya i løpet av natta. Den lave vulkanøya lå som en svart skygge i øst.

Vi begynte å få litt bris fra sydøst, så vi satte seil og stoppet motoren. Men ennå var det over 319 nmil til Tongatapu.

Kuling

Vi klarte ikke å holde kursen direkte mot målet. Vi drev stadig lenger vest, men det blir sikkert stilleperioder eller andre vindretninger igjen så det bekymret oss ikke.

Vinden ble gradvis sterkere. Utpå ettermiddagen bikket det over fra frisk bris til liten kuling. Det var nok for genoaen. Den delte seg i to. Den ble rullet inn, og fokka på bakre forstaget ble rullet ut i stedet.

Stadig øket vinden. Torsdag morgen skrev vi liten til stiv kuling. Det var på tide å reve storseilet. Heldigvis hadde vi satt inn reveliner mens vi lå på Tarawa. Motoren ble startet for å holde baugen mot vinden under operasjonen, men den stoppet!! Vi fikk likevel lagt in revet som det skulle. Mesanseilet hadde vi tatt ned tidligere.

Det ble vanskeligere å holde høyden. Avdriften var stor og vi kom lengre og lengre vest for opprinnelige kurslinja. Ellers fortsatte vinden å øke. På det verste var den å luktet på sterk kuling, 36 knop.

Endelig natt til fredag begynte vinden å gi seg samtidig som den dreide mer på vest, men det hjalp så lite, for nå var vi nesten på samme breddegrad som Tongatapu, dit vi skulle. Om ikke kursen var god nok, så seilte vi ganske bra og kom stadig nærmere målet.

Motorproblemer

Men hvorfor hadde motoren stoppet på onsdag? Skulle vi nå fram til Tongatapu i skapelig tid, måtte vi kjøre motor så lenge både vinden og strømmen er imot oss.

Diesel-ledningene ble luftet, men det var ikke mulig å få drivstoff fram til dysene. Ingen vits å prøve å starte. Konklusjon: høytrykkspumpa var virket ikke som den skulle. Å begynne å åpne finmekanikken i åpen sjø mens båten kastet seg hit og dit mellom bråttjøene, var ikke fristende. Men Bård var ikke tiltaksredd. Etter to timer mol kverna.

Årsaken til problemene var selvforskyldt. På grunn av en uheldig forglemmelse, var det kommet sjøvann i dieseltanken. Dessuten var nivået på tankene lavt, som også gjorde sitt.

Endelig land forut. Tongatapu

Land i sikte

Tross problemene natt til søndag, så vi skinnnet på himmelen av lysene i Nuku'alofa, Hovedstaden på Tonga. Da det lysnet av dag, lå Tongatapu og alle småøyene foran oss. Vinden hadde gitt seg, og i lett bris fra øst cruiset vi inn mellom revene med flaggene til topps. Presis kl 12:00, Tongatid droppet vi anker utenfor Nuku'alofa.

Det var deilig. Det hadde vært slitsomt, om ikke så mye fysisk, så psykisk. Endelig kunne vi slappe av. Det ble noen skikkelige ankerdrammer som reiv i bevisstheten. Ellers gjorde vi minst mulig.

I land

I enkelte tilfeller har ikke skipperen mye han skulle ha sagt. Et slikt tilfelle hadde vi nå. Vi ankom ny havn på søndag formiddag, hvilket betydde ingen innsjekking før neste dag. Det nyttet ikke

Havaiki for anker utenfor Nuku'alofa med alle flaggene til topps

å prøve på å holde besetningen tilbake. Sant å si ønsket jeg selv å kjenne fast grunn under føttene. Rett inne på land så vi folk, biler, hus og palmer. Sola skinte, men fremfor alt var det ikke så trykkende varmt som vi hadde opplevd de siste tre og en halv månedene, men behagelige 26 grader. Vi dro i land.

Det var to ting vi måtte finne; først minibank, og så spisested. Det var en ting til for de som hadde familier, og det var å få gitt beskjed at vi var velberget framme, så da vi kom forbi International Dateline Hotel, stakk vi innom resepsjonen for å undersøke muligheten for å telefonere. De to kjekke damene i resepsjonen hadde ingen problemer med å hjelpe oss mot betaling med visakort.

Minibanken hadde heller ikke problemer med å gi oss cash. Vi var tydeligvis kommet til den siviliserte verden. Men da vi spurte noen vi møtte om restauranter, var svaret at alt var stengt. Bare de kinesiske restauranten var åpne, underforstått: De kinesiske restaurantene er ikke ordentlige restauranter. Kineserne, som kongen hadde solgt statsborgerskap til, var visst ikke særlig populære. Men maten var spiselig og prisene var lave, usedvanlig lave sammenlignet med Wallis-prisene. Etter tre restaurantbesøk, to hvor vi spiste og en hvor vi bare drakk, karret vi oss om bord og køyet.

Innklarering

I praksis finnes det ingen standard prosedyre for innklarering. På plassene vi hittil hadde vært, måttet vi stort sett oppsøke myndighetene selv, og slik regnet vi med vi måtte gjøre her også.

I ti-tida gjorde vi oss klare til å gå i land. Vi var i ferd med å klyve ned i gummibåten da vi så lett båten fra nabobåten kom. Den lå her da vi kom på søndag, en seilbåt fra Melbourne med gulflagg de også. Om bord i lett båten satt en mørkhudet mann med id-kort på brystet og dokumentmappe på fangen. "Aloha!" ropte han da han så det sto Honolulu på hekken.

Torbjørn gjør gummibåten klar for landgang

Hittil hadde det bare vært toll og immigrasjonspoliti å forholde seg til. Her på Tonga var de adskillig mer byråkratisk og nøye på det. Det var en representant for helsedepartementet som kom om bord. Foruten pass skulle han se vaksinasjonsdokumentene våre. Jeg hadde tilfeldigvis mitt for hånden, men Bård kunne ikke finne sitt, og Torbjørn visste at hans lå igjen heime. Dere ser sunne ut, sa han og signerte skjemaet sitt. Det er godt ikke alle byråkrater er like stivbeinte.

Nå kunne vi ta ned det gule flagget og gå i land hvis vi ville. Bård satte meg i land sammen med helsebetjenten som tok meg med til tollkontoret. Der gikk alt fort og greit. Etterpå måtte jeg til "Agricultur and Quality Control". Her skulle de også være med om bord og kontrollere at vi ikke hadde med frukt eller grønnsaker. Jeg måtte bare si som sant var, at for øyeblikket visste jeg ikke hvor lett båten var. Vi kjørte en tur ut på moloen så betjenten kunne se båten vår. Det var nok. Så fylte han ut papirene, tok imot et gebyr, og så var det også i orden.

Småbåtene i havna i Nuku'alofa så ut som om de var tegnet av Carl Barks

Nå var det bare immigrasjonsmyndighetene igjen. Jeg fikk skyss med en liten lastebil til sentrum, og snart etter var jeg der. Jeg ble sendt inn døra hvor det sto "Staff Only", fikk en stol og noen skjemaer og fylle ut, et for hver av oss og et for båten. Når de var kontrollert, ble passene stemplet og alt var i orden.

Så var det å finne de andre. Det gikk lettere enn på Wallis. På første gatehjørnet jeg kom til, traff jeg dem.

Tonga

Nå skulle vi begynne å gjøre Tonga. Torbjørn hadde bare noen dager før han skulle heim med fly. Han måtte få anledning til å få med seg mest mulig. Derfor ble det han som fikk sette dagsorden framover. For oss andre to er det en lang pause fra seilingen, men begivenhetene står fremdeles i kø, men det overlater vi til neste reisebrev.

Med vennlig hilsen fra Havaiki